

Priporočila za pisanje strokovnih in znanstvenih del

Franc Brcar*

Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu, Ulica talcev 3, 8000 Novo mesto,
Slovenija
franc.brcar@fos-unm.si

Annmarie Gorenc Zoran

Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu, Ulica talcev 3, 8000 Novo mesto,
Slovenija
a.zoran@fos-unm.si

Povzetek:

Raziskovalno vprašanje (RV): Pisanje strokovnih in znanstvenih del je za raziskovalce pomembna dejavnost. Pri tem se srečujemo z veliko dilemami, zato smo si zastavili raziskovalno vprašanje, »Kako zapisati strokovno ali znanstveno delo, da bi bili pri tem čim bolj učinkoviti in uspešni?«.

Namen: Namen in cilj članka je zbrati pravila in priporočila za pravilno pisanje strokovnih in znanstvenih del.

Metoda: Kot metodo smo uporabili spoznanja metodologov in raziskovalcev, in lastna spoznanja in izkušnje pri raziskovanju in pisanju strokovnih in znanstvenih del.

Rezultati: Rezultat je sistematični nabor priporočil in pravil po poglavjih strokovnih in znanstvenih del. Vsi ti izdelki morajo biti narejeni po IMRaD standardu.

Organizacija: Nabor priporočil in pravil je posebej uporaben za izobraževalne in raziskovalne organizacije, oz. za njihove raziskovalce.

Družba: Na ravni družbe je inovativnost strateškega pomena in pisanje strokovnih in znanstvenih del prispeva nekaj k temu.

Originalnost: Originalnost članka je konceptu »kratkega vodnika« za pisanje strokovnih in znanstvenih del.

Omejitve/nadaljnje raziskovanje: Nadaljnje raziskovanje mora iti v smeri še bolj poglobljenih pristopov in tehnik metod raziskovanja in pisanja strokovnih in znanstvenih del.

Ključne besede: Kvalitativne metode, kvantitativne metode, APA, IMRaD, članek, monografija.

1 Uvod

1.1 Raziskovalno vprašanje

Pisanje strokovnih in znanstvenih besedil je zahtevno opravilo, saj moramo v strnjeni obliki opisati raziskovalni projekt, ki je lahko trajal tudi več mesecev. Po drugi strani pa obstajajo navodila in priporočila, ki nam olajšajo delo. Pisanje strokovnega ali znanstvenega dela je samo

* Korespondenčni avtor / Correspondence author

izrazno orodje. Najpomembnejša je vsebina oz. sporočilo, zato je pomembno, da je »metoda« pisanja raziskovalcu čim bolj poznana in domača.

Raziskovalna metodologija je veda, katero uporabljamo pri obravnavanju raziskovalnih metod. Raziskovalna metoda pa je konkretno orodje oz. princip, s katerim obravnavamo posamezni problem. (Abutabenjeh & Jaradat, 2018) V članku povzemamo spoznanja iz strokovne in znanstvene literature in lastne izkušnje pridobljene ob raziskovanju in pisanju. Avtorjev in njihovih del iz tega področja je zelo veliko. Vse to kaže, da je področje dobro raziskano pa tudi, da je tematika še vedno aktualna in da so potrebe velike.

1.2 Namen in cilj

Namen tega članka je navesti priporočila za pisanje strokovnih in znanstvenih del. Cilj članka pa je, da postane kot nekakšen »hitri priročnik« raziskovalcem pri njihovem delu.

2 Teoretična izhodišča

2.1 Pregled literature

Namen pisanja strokovnih in znanstvenih del je različen. Lahko pišemo zaključno delo (diplomska naloga, magistrska naloga, doktorska disertacija), lahko predstavimo poročilo raziskave ali predstavimo svoje raziskovalne rezultate. S tem se raziskovalec tudi predstavi. Strokovnih in znanstvenih del je več vrst: strokovne knjige, znanstvene monografije, strokovni članki, znanstveni članki, eseji, recenzija, intervju, itd. Pri tem članke ločimo na (IZUM, 2023): (1) izvirne znanstvene članke, (2) pregledne znanstvene članke, (3) kratke znanstvene prispevke in (4) strokovne članke. Celotna klasifikacija je navedena v dokumentu »Tipologija dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS«. Raziskovanje Punch (2016) razdeli na pred-empirično etapo (raziskovalno področje, raziskovalna tema, raziskovalno vprašanje in določitev hipotez oz. tez) in empirično etapo (zasnova raziskave, zbiranje podatkov, analiza in testiranje hipotez oz. tez).

Pri pisanju znanstvenih del uporabljamo strukturo IMRaD (*Introduction* – Pregled literature, *Method* – Metoda, *Results* – Rezultati and *Discussion* – Razprava). Pri pisanju strokovnih del pa struktura ni tako natančno zahtevana, vendar mora tudi strokovno delo vsebovati vse štiri elemente. V tem članku uporabljamo bibliografske sklice, citiranje/povzemanje in navajanje literature po sistemu APA (*American Psychological Association*) in sicer različica 7 (APA, 2020). APA 7 se glede na APA 6 razlikuje v nekaj pomembnih spremembah. Navedimo samo dve pomembnejši (APA): (1) pri knjigah ni več potrebno navajati kraja založbe, ampak samo založbo in (2) pri internetnih naslovih navedemo samo URL (*Uniform Resource Locator*), torej brez »Pridobljeno s spletne strani:«. Poleg tega APA 7 uvaja še več manjših sprememb, vse pa pomenijo poenostavitve glede na različico 6. Na tem mestu omenimo še eno pomembno zahtevo APA stila. Vse tabele in slike, ki jih povzamemo po drugih avtorjih, APA zahteva izjavo o dovoljenju za »ponatis«. Poleg APA stila obstajajo še drugi, navedimo samo nekatere: MLA, Harvard, Chicago, Vancouver in IEEE.

Pri pisanju strokovnih in znanstvenih del je pomembna struktura, še bolj pomembna pa je sama vsebina. Vsa dela morajo biti napisna v pravilni knjižni slovenščini (Bajec et al., 1994; Toporišič et al., 1994) in uporabljati moramo ustrezno strokovno ali znanstveno izrazoslovje. Paziti je potrebno na pravilno rabo spolov, kjer je pogosto zahteva, da moški spol uporabljamo kot »nevtralni« spol. S tem izognemo nevšečnosti, da vedno navajamo moške in ženske osebe. Dosledno moramo uporabljati tudi čase. Pravilo je, da se v določenem poglavju držimo enega časa, npr. preteklika. Tako lahko potek preračunov navedemo v preteklem času, same rezultate pa navedemo v sedanjiku. Natančneje, APA priporoča, da se uporablja pretekli čas oz. dovršni čas v poglavju Pregled literature in Metode ter sedanjik v poglavju Razprava in Zaključek (APA, 2022). Poleg tega je priporočena uporaba tvornega načina izražanja, saj je pasivni način manj primeren za slovenski jezik. Nekatere revije zahtevajo pisanje v prvi osebi množine, druge pa v prvi osebi ednine. Navodila avtorjem moramo dosledno upoštevati pri objavah v revijah. (Brcar, 2023; FOŠ, 2021)

2.2 Raziskovalno vprašanje

Pisanje naj bo raziskovalcu samo izrazno orodje. Čim bolje ga naj obvlada. Prioritetno naj se ukvarja s samim raziskovanjem. Ker pa je težav s pisanjem veliko in glede na teoretična izhodišča, lahko raziskovalno vprašanje definiramo kot:

»Kako zapisati strokovno ali znanstveno delo, da bi bili pri tem čim bolj učinkoviti in uspešni?«.

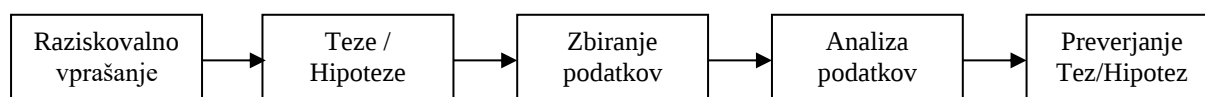
3 Metode

3.1 Zbiranje podatkov

Sledili smo smernicam Ameriškega psihološkega združenja (APA, 2020) ter Navodila za pisanje strokovnih in znanstvenih del na FOŠ (FOŠ, 2021). Podatki so bili zbrani s pregledom teh gradiv o smernicah tehničnega in znanstvenega pisanja.

3.2 Model raziskave

Raziskovanje je proces (Slika 1). Začne se z idejo oz. raziskovalnim problemom, sledi definicija raziskovalnega vprašanja, tez ali hipotez, nato zberemo podatke, jih analiziramo, odgovorimo na raziskovalna vprašanja, teze ali hipoteze in na koncu napišemo poročilo, ki je lahko članek, knjiga, esej, ali kaj drugega.

Slika 1. Raziskovalni proces

3.3 Analiza podatkov

Rezultati so predstavljeni glede na okvir IMRaD za znanstvene prispevke, pravilno uporabo citiranja in referenc APA 7 izd., uporabo slovnice in terminologije v slovenskem akademskem pisanju, zagotavljanje standardov veljavnosti in zanesljivosti ter upoštevanje disciplinarnih normativov pisanja.

3.4 Zanesljivost in veljavnost

Dosledno upoštevanje smernic APA zagotavlja metodološko doslednost glede pisanje znanstvenih in strokovnih del.

4 Rezultati in Razprava

4.1 Pregled poglavij strokovnega ali znanstvenega dela

4.1.1 Naslov

Naslov mora biti kratek, enostaven, razumljiv, zanimiv in atraktiven. Povsem jasno in nedvoumno mora povzemati vsebino strokovnega ali znanstvenega dela. Ko bralec prebere naslov, si mora jasno ustvariti sliko o njegovi vsebini. Samo s takim naslovom bo avtor pritegnil bralce. Cilj avtorja je, da njegovo delo prebere čim več bralcev. Poleg tega je pisanje strokovnih in znanstvenih del tudi »biznis«. Nekatera dela so prosto dostopna, druga pa je potrebno kupiti. Tako npr. so nekateri znanstveni članki prosto dostopni, drugi pa se nahajajo v specializiranih bazah člankov in do njih lahko dostopamo samo proti plačilu. Avtorji pa so plačani glede na število ogledov oz. prenosov članka.

4.1.2 Povzetek

Povzetek strokovnega ali znanstvenega dela mora biti tak, da dobi bralec dober pregled, kaj se v delu nahaja. Uporabimo lahko tudi izraz izvleček. Poznamo dve vrsti povzetkov: (1) nestrukturiran in (2) strukturiran. Za nestrukturiran povzetek je značilno, da je zapisan kot prosto besedilo v enem ali več odstavkih. Strukturiran povzetek pa ima definirano natančno strukturo. Vsebuje npr. naslednje točke: (1) raziskovalno vprašanje, (2) namen in cilj, (3) metoda, (4) rezultati in (5) pridobitve in prihranki, oz. implikacija, aplikacija ali uporaba v praksi. Strukturiran povzetek na eni strani avtorja omejuje, na drugi strani pa ga vodi, da v posamezne točke natančno zapiše zahtevano.

V tem delu navedimo še pomen ključnih besed. Navedemo jih okvirno od pet do največ osem. Pomen ključnih besed se je povečal z uporabo internetnih brskalnikov. Ti delujejo tako, da prvo pregledajo naslov, nato pa povzetek in ključne besede. Zato v ključnih besedah ni potrebno ponavljati besede iz naslova in povzetka. Pojmi, ki se nahajajo v naslovu, povzetku in ključnih besedah so pomembni za elektronsko iskanje po bazah člankov. S pravimi pojmi si povečamo možnost, da bo potencialni »kupec« našel naš članek.

4.1.3 Poglavje Uvod

V tem poglavju naredimo uvod v raziskavo, torej raziskavo postavimo v določen kontekst. To poglavje je relativno kratko, vsebovati pa mora vsaj dve podpoglavji:

- (1) Raziskovalno vprašanje. Raziskovalno vprašanje lahko poimenujemo tudi z raziskovalni problem ali raziskovalni izziv. Raziskovalni problem opišemo v nekaj stavkih. Raziskovalnemu problemu včasih rečemo tudi razširjeni naslov. Naslov strokovnega ali znanstvenega dela vsebuje samo en stavek ali eno poved. V raziskovalnem vprašanju pa naslov razširimo v nekaj stavkov oz. nekaj povedi.
- (2) Namen in cilj. Namen je nekaj bolj splošnega. Namen bi lahko bil, da želimo z raziskavo ugotoviti, ali je mogoče poslovanje knjigovodskega servisa izboljšati. Cilj je nekaj bolj določnega oz. konkretnega in bi lahko bil, da bomo čas obdelave podatkov zmanjšali za 10 %. Z natančnimi preračuni pa potem ta cilj potrdimo ali ovržemo.

Swales in Feak (2004 v APA, 2010) sta opredelila štiri temelje za poglavje Uvod in avtorjem svetovala, da (1) predstavijo sedanje znanje o področju; (2) povzamejo prejšnje raziskave, navedejo širši kontekst in ozadje ter pomen sedanje študije; (3) postavijo temelje za sedanjo raziskavo, navedejo vrzeli v znanju in predstavijo raziskovalno vprašanje ter (4) predstavijo sedanjo raziskavo, navedejo njen namen in opišejo njeno zasnovo.

4.1.4 Poglavje Pregled literature

Tudi to poglavje ima nekaj sinonimov oz. podobnih naslovov: Teorija, Teoretično ozadje, Teoretična izhodišča, Teoretična izhodišča in pregled literature, itd. Namen tega poglavja je večstranski. Naredimo pregled teorije raziskovalnega področja, raziskovalne teme in raziskovalnega vprašanja oz. raziskovalnega problema. S tem naredimo pregled nad znanjem (vedenjem) o našem konkretnem raziskovalnem problemu. S pregledom literature tudi argumentiramo izbiro raziskovalnega problema in relevantnost raziskovalne metode. Če o našem raziskovanem problemu ne obstaja nobene literature, potem je velika verjetnost, da se tem problemom ni vredno ukvarjati. In nasprotno, če najdemo veliko literature, v kateri je uporabljena določena raziskovalna metoda, potem je velika verjetnost, da je le-ta ustrezna tudi za naš primer. Sistematični oz. integrativni pregled literature naj bo prikazan tudi v tabelah, tako da navedemo avtorje, naslove njihovih del, datume objave, založbe, revije v katerih so bila objavljena njihova dela, itd. Tabelarni prikazi naj bodo urejeni po kontinentih, državah, letnicah, revijah objave, itd., pač odvisno od načina prikaza, ki je najustreznejši.

V tem poglavju tudi definiramo raziskovalna vprašanja, teze ali hipoteze. Raziskovalna vprašanja, teze in hipoteze morajo izhajati iz teorije. Izpeljati jih moramo iz teorije in iz obravnavanega problema. Vsako strokovno ali znanstveno delo ima eno ali več raziskovalnih vprašanj. In če ostanemo pri tem, potem z raziskavo odgovorimo na raziskovalno vprašanje. Lahko pa definiramo še eno ali več tez ali hipotez. Pri tem se postavlja vprašanje, kakšna je razlika. Teza je nekaj bolj splošnega. Kot že enkrat navedeno »poslovanje knjigovodskega

servisa je mogoče izboljšati«. Tezo ali teze praviloma uporabimo v kvalitativnih raziskavah, ker nimamo števil, s katerimi bi izračunali eksaktne rezultate. oz. teze empirično ne preverjamo. Najpogosteje v kvalitativnih raziskavah navedemo samo eno raziskovalno vprašanje, lahko pa jih je več. Poleg tega lahko navedemo eno ali več tez, kaj je manj pogosto. Lahko pa tudi v kvalitativni raziskavi navedemo eno ali več hipotez, pogoj pa je, da je vzorec reprezentativen, in da je empirično preverjanje izvedeno v zadostni meri. Nasprotno pa v kvantitativnih raziskavah vedno definiramo eno ali več hipotez. S hipotezo npr. definiramo, da bo izboljšanje v poslovanju računovodskega servisa po reorganizaciji večje od 10 %. To lahko izračunamo, saj razpolagamo s števili. Za hipoteze je značilno, da morajo biti preverljive in ponovljive. To v praksi pomeni, da če eksperiment ponovimo in se okoliščine niso bistveno spremenile, moramo dobiti podobne rezultate. Namesto izraza hipoteza lahko uporabimo tudi izraz domneva. Koliko raziskovalnih vprašanj, tez ali hipotez imamo, je povsem odvisno od vsake od raziskave, saj je vsaka raziskava specifična. Enostavnega pravila žal ni.

Omenimo še, da poznamo ničelno hipotezo in alternativno hipotezo (več o različnih vrstah hipotezah glej ATLAS.ti, 2024). Ničelna hipoteza trdi, da razlika ne obstaja, nasprotno pa alternativna hipoteza predvideva, da razlika obstaja. V raziskovanju nas praviloma zanimajo razlike, zato v času raziskovalnega procesa praviloma preverjamo alternativno hipotezo.

4.1.5 Poglavje Metoda

Pred-empirične faze so definicija raziskovalnega polja, definicija raziskovalne teme, definicija raziskovalnih vprašanj, tez in hipotez. Empirične faze pa vsebujejo sam dizajn empiričnih faz (potek raziskave), zbiranje podatkov, analiza podatkov, odgovarjanje na raziskovalna vprašanja in preverjanje (testiranje) tez in hipotez. Tako to poglavje vsebuje vsaj naslednja pod-poglavja:

- (1) Zbiranje podatkov. Je specifično za vsako raziskavo. Pri kvalitativnih raziskavah je najpogosteje uporabljen intervju, pri kvantitativnih pa anketa. Seveda pa lahko kvalitativne in kvantitativne podatke zbiramo in pridobivamo na mnogo načinov. Iz opisa mora bralec dobiti jasno predstavo, kako so bili podatki pridobljeni in da so bili pridobljeni na pravilen način. S slabimi podatki dobimo samo slabe rezultate.
- (2) Model raziskave. Je lahko slika (grafični prikaz) poteka raziskave ali pa grafični prikaz teoretičnega modela raziskovalnega problema. Grafičen prikaz je zelo priporočljiv, saj slika pove več kot »tisoč besed«. Če bralec pogleda samo sliko, mora dobiti jasno predstavo o vsebini raziskavi.
- (3) Analiza podatkov. Podrobno in natančno opišemo, kako smo analizirali podatke in kako smo prišli do rezultatov. Bralec si mora ustvariti jasno sliko, kako smo analizirali podatke. Pri kvalitativnih analizah najpogosteje uporabljamo kodiranje besedil (Frieze, 2019), pri kvantitativnih analizah pa statistiko (Field, 2017). Opis analize podatkov mora biti tak, da lahko bralec mentalno podoživi analizo, ali pa je celo sposoben samo analizo z drugimi podatki ponoviti.

- (4) Zanesljivost in veljavnost. Pri kvalitativnih raziskavah govorimo o relevantnosti oz. verodostojnosti vzorca, pri kvantitativnih raziskavah pa o reprezentativnosti vzorca (podrobneje opisano v Kogovšek (2005); Žnidaršič & Selak, 2018). Bralec mora biti prepričan, da so bili podatki zbrani na ustrezen način in da lahko verjame dobljenim rezultatom. Poleg tega zanesljivost pomeni ponovljivost raziskave veljavnost pa, da merimo oz. raziskujemo (obravnavamo) pravi fenomen (problem).

4.1.6 Poglavje Rezultati

V tem poglavju prikažemo rezultate. Najbolje je, da so prikazani tabelarno ali v grafični obliki (slika, tabela, graf, indikator, pokazatelj, ...). V tem poglavju rezultatov ne komentiramo. Slike in tabele samo opremimo s kratkim spremnim besedilom, ki je nujno potreben za razumevanje rezultatov, oz. za razumevanje prikaza rezultatov v tabelah in slikah. Po obsegu je to poglavje relativno kratko.

4.1.7 Poglavje Razprava

To poglavje je v strokovnih in znanstvenih delih najpomembnejše, saj v njem združimo teorijo, rezultate in lastno poznavanje obravnavanega problema. V poglavju Pregled literature naredimo teoretično podlago obravnavanemu problemu. V poglavju Rezultati prikažemo konkretne zaključke. To so lahko preračuni ali kvalitativno vrednotenje. V tem poglavju vsemu temo dodamo še lastno vedenje, znanje in prepričanje. Pravzaprav lahko samo v tem poglavju navedemo lastno mnenje o rezultatih. Zaradi vsega navedenega lahko temu poglavju pripišemo največji pomen.

V krajših strokovnih ali znanstvenih delih lahko poglavja Rezultati in Razprava združimo v poglavje Rezultati in razprava. V krajših delih je to ugodno, saj za rezultati takoj navedemo še diskusijo (razpravo). Poleg tega je ta način celo nekoliko enostavnejši. V primeru ločenih poglavij, moramo v poglavju Razprava pred dejansko razpravo rezultate na nek način ponoviti, da jih povežemo s teorijo in svojim vedenjem. Zaradi tega se nam lahko pojavi podvajanje navajanja rezultatov.

V tem poglavju tudi odgovorimo na raziskovalna vprašanja in potrdimo ali ovržemo teze in hipoteze. Tri tem tudi napišemo obširno razpravo oz. diskusijo. Hipoteze preverjamo, zato jih potrdimo ali jih ne potrdimo. Zmotno je prepričanje, da morajo biti vse hipoteze potrjene. Povsem pravilen rezultat je tudi, da hipoteza ni potrjena.

4.1.8 Poglavje Zaključek

Poglavje Zaključek je nekoliko krajše. Lahko je enovito poglavje, ali pa ga strukturiramo na pod-poglavja. Pri krajših zaključkih se odločimo za enovito poglavje. Namesto izraza zaključek lahko uporabimo izraz Sklep. Za poglavje Zaključek je značilno, da v njem ne smemo navajati nobenih novih rezultatov. Vsi rezultati morajo biti v poglavju Rezultati in v poglavju Razprava. V tem poglavju tudi pravilom ni tabel ali slik. Zaključek naj vsebuje:

- (1) Povzetek rezultatov. Navedemo in poudarimo samo najpomembnejše rezultate raziskave. Pozorni moramo biti, da rezultate povzamemo na drugačen način, kot smo jih navedli v poglavju Rezultati in v poglavju Razprava, da ne pride do podvajanja.
- (2) Pridobitve in prihranki. Navedemo prispevke stroki ali znanosti in konkretne pridobitve in prihranke kot rezultat naše raziskave. Kaj navedemo je seveda odvisno od narave raziskave. Če je raziskava bolj teoretična, potem bo lažje navesti prispevke stroki ali znanosti. Če pa gre za konkretno reševanje problema v organizaciji (npr. v gospodarski družbi) pa pogosteje navedemo prihranke v času ali denarju, oziroma aplikacija (uporaba) rezultatov v praksi.
- (3) Omejitve raziskave in predlogi nadaljnjega raziskovanja. Nobena raziskava ni idealna. Pošteno je, da odkrito povemo, kaj so pomanjkljivosti ali omejitve naše raziskave. Če to ne navedemo, je zelo narobe. Poleg tega je tudi pošteno, da navedemo, kaj bi se še dalo raziskati na tem področju. S tem nakažemo svoje smeri nadaljnjega raziskovanja, obenem pa damo ideje drugim raziskovalcem, da se odločijo za podobno raziskovanje.

4.1.9 Poglavlje Reference

V tem poglavju navedemo literaturo in vire. Pravilo je, da vso literaturo in vire, ki jih navedemo v tem poglavju moramo uporabiti vsaj z enim povzetkom ali citatom v besedilu. In obratno, vse povzetke in citate v besedilu moramo opremiti z bibliografskimi sklici in vsi bibliografski sklici morajo imeti v tem poglavju celoten bibliografski opis. In samo te. V poglavju Reference je prepovedano navajati bibliografske opise, ki nimajo bibliografskega sklica v besedilu. To poglavje pogosto poimenujemo z naslovom Literatura in viri in je lahko enovito poglavje, ali pa je ločeno na dve pod-poglavji: (1) Literatura in (2) Viri.

Pri izbiri literature in virov je pomembno, da so enakega ali zahtevnejšega kakovostnega razreda kot naše strokovno ali znanstveno delo. Če pišemo izvirni znanstven članek, potem pri delu uporabimo samo izvirne znanstvene članke, najboljše iz revij s faktorjem vpliva. Strokovnih člankov in strokovnih monografije ne uporabljamo. Seveda, lahko jih tudi uporabimo, vendar bolj kot izjema in ne kot pravilo. Poleg tega naj bo literatura čim novejša, predvsem tuja in predvsem priznanih avtorjev. Pri strokovnih člankih pa uporabimo več strokovne literature in tudi več domačih avtorjev.

4.1.10 Poglavlje Strokovni življenjepis

Pri nekaterih strokovnih in znanstvenih delih je potrebno navesti strokovni življenjepis. Navedemo strokovne naslove, nazive in izobrazbo. Navedemo področje dela in zaposlitve, vendar pravilom brez konkretnih imen organizacij ali podjetij. Navedemo tudi strokovno ali znanstveno področje zanimanja. Osebnih podatkov ali hobijev pa ne navajamo.

4.1.11 Poglavlje Priloga

Tudi to poglavje je opcijsko. Pri kvalitativnih analizah lahko navedemo usmeritvena vprašanja intervjujev in/ali prečiščene transkripte. Pri kvantitativnih analizah pa anketni vprašalnik.

Navedemo tudi tabele rezultatov, pojasnjevalne preračune, itd. in sicer vse, kar ne sodi v samo strokovno ali znanstveno delo, je pa za celotno razumevanje nujno potrebno.

V nekaterih strokovnih in znanstvenih delih navedemo tudi zahvale in/ali podatke o projektu ali sponzorju, če je delo sestavni del take raziskave.

5 Zaključek

5.1 Povzetek rezultatov

V članku smo navedli nekaj priporočil za pisanje strokovnih in znanstvenih del. Pri tem smo uporabili strukturni standard IMRaD in stil citiranje, povzemanja in navajanja literature APA. Prvo poglavje je uvodno, v tretjem poglavju pa so po podpoglavjih navedena in opisana poglavja, katera morajo vsebovati strokovna in znanstvena dela. Pri tem seveda ni nujno, da je struktura natančno taka. Nekatera poglavja so lahko izpuščena, ali pa lahko več poglavij združimo v eno samo. Pri tem je pomembno, da so zajeti vsi elementi IMRaD strukture, in da sta jezik in vsebina prilagojena ciljni populaciji bralcev, katerim je delo namenjeno.

5.2 Prispevek stroki

Na raziskovalno vprašanje, »Kako zapisati strokovno ali znanstveno delo, da bi bili pri tem čim bolj učinkoviti in uspešni?«, smo odgovorili s pravili in priporočili po posameznih poglavjih strokovnih in znanstvenih del. Članek je namenjen raziskovalcem, da bi pri pisanju imeli čim manj težav. Raziskovalci naj se prioriteto ukvarjajo z vsebino raziskave. Da pa bi imeli čim manj težav s samim pisanjem, je potrebno vsaj osnovno poznavanje urejevalnika besedila in »metode« samega pisanja strokovnega ali znanstvenega dela.

5.3 Vpliv na menedžment, organizacijo in družbo

Rezultate raziskave lahko poleg raziskovalcev v prvi vrsti uporabijo menedžerji v raziskovalnih organizacijah. Z raziskovanjem pa se ukvarjajo tudi v proizvodnih, storitvenih, vladnih, nevladnih in drugih organizacijah, kjer lahko tudi ta spoznanja uporabijo.

5.4 Omejitve raziskave

Članek je zasnovan kot splošno navodilo. Vsako poglavje bi lahko še podrobneje in bolj poglobljeno opisali.

5.5 Predlogi nadaljnega raziskovanja

Raziskovanje o raziskovanju in pisanju je stalna naloga. Vsekakor bi bilo zanimivo narediti kvalitativno, kvantitativno ali mešano raziskavo med raziskovalci, saj bi tako pridobili njihove konkretne izkušnje s pisanjem strokovnih in znanstvenih del.

Reference

1. APA. (2010). *Preparing Manuscripts for Publication in Psychology Journals: A Guide for New Authors*. <https://www.apa.org/pubs/authors/new-author-guide.pdf>
2. APA. (2020). *Publication Manual of the American Psychological Association* (7. izd.). American Psychological Association.
3. APA. (2022). *Verb tenses*. <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/grammar/verb-tense>
4. Abutabenjeh, S., & Jaradat, R. (2018). Clarification of research design, research methods, and research methodology: A guide for public administration researchers and practitioners. *Teaching Public Administration*, 36(3), 237-258. <https://doi.org/10.1177/0144739418775787>
5. ATLAS.ti. (2024). *Different types of hypotheses*. <https://atlasti.com/research-hub/research-hypothesis#different-types-of-hypotheses>
6. Bajec, A. et al. (1994). *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. DZS.
7. Brcar, F. (2023). *Pisanje strokovnih in znanstvenih del* (2. izd.). Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu.
8. Field, A. (2017). *Discovering Statistics Using SPSS*. Sage.
9. FOŠ. (2021). *Navodila za pisanje strokovnih in znanstvenih del na FOŠ* (Št.: SA-005). Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu.
10. Frieze, S. (2019). *Qualitative Data Analysis with ATLAS.ti* (3. izd.). Sage.
11. IZUM. (2023). *Tipologija dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS*. Inštitut informacijskih znanosti. https://home.izum.si/cobiss/bibliografije/tipologija_slv.pdf
12. Kogovšek, T. (2005). Zanesljivost in veljavnost v kvalitativnem in kvantitativnem raziskovanju. *Teorija in praksa. revija za družbena vprašanja*, 42(1), 256–278. Repozitorij Univerze v Ljubljani. http://dk.fdv.uni-lj.si/db/pdfs/tip20051_Kogovsek.pdf
13. Punch, K. P. (2016). *Developing Effective Research Proposals* (3. izd.). Sage.
14. Toporišič, J., Jakopin, F., Moder, J., Dular, J., Suhadolnik, S., Menart, J., Pogorelec, B., Gantar, K., & Ahlin, M. (1994). *Slovenski pravopis. 1, Pravila*. DZS.
15. Žnidaršič, A. & Selak, Š. (2018). Metodološki pogovori: Veljavnost in zanesljivost merskega pripomočka. *Javno zdravje*, 2(2), 55-62.

Franc Brcar je univerzitetni diplomirani inženir strojništva, magister informacijsko-upravljaljskih ved in doktor menedžmenta kakovosti. Dalj časa je bil zaposlen v večjem avtomobilskem podjetju. Na začetku je delal kot specialist na področju operacijskih sistemov in baz podatkov. Sledilo je delo na področju uvajanja in vzdrževanja sistemov za računalniško konstruiranje in ERP rešitev. V zadnjem obdobju se raziskovalno ukvarja z menedžmentom, menedžmentom informacijskih tehnologij, menedžmentom poslovnih procesov, inovativnostjo in kakovostjo.

Je predavatelj na več fakultetah na visokošolski, magistrski in doktorski stopnji. Izvaja individualne konzultacije in organizira seminarje za skupine iz statistike (R, SPSS, SAS, Lisrel, ...), analize kvalitativnih podatkov (ATLAS.ti) in pisanja strokovnih in znanstvenih del (kvalitativne in kvantitativne raziskovalne metode, Word, Excel, PowerPoint, Windows, linux, ...).

Annmarie Gorenc Zoran je redna profesorica na Fakulteti za organizacijske študije. Sodelovala je pri številnih usmerjevalnih projektih, znanstvenih organizacijskih odborih ter vodila projekte v ZDA in Evropi. Kot raziskovalka in gostujoča profesorica je bila aktivna na več univerzah v Evropi in ZDA. Njeno raziskovalno področje je interdisciplinarni pristop posameznikov/ljudi v izobraževalnih in organizacijskih znanostih. Je avtorica ali soavtorica številnih znanstvenih člankov v akademskih revijah.

Abstract: **Recommendations for Writing Professional and Scientific Papers**

Research Question (RQ): Writing professional and scientific papers is a critical task for researchers. We face several challenges in doing so, which is why we asked ourselves the research question, "How can we write professional or scientific work to be as efficient and effective as possible?"

Purpose: The purpose and aim of this article is to collect rules and recommendations for writing professional and scientific papers appropriately.

Method: We have used as a method the findings of methodologists and researchers, and our own knowledge and experience in researching and writing professional and scientific papers.

Results: The results are a systematic set of recommendations and rules according to the different sections and to the IMRaD standard.

Organization: The set of recommendations and rules is particularly useful for educational and research organizations, or their researchers.

Society: At the societal level, innovation is of strategic importance and the writing of professional and scientific papers contributes innovation.

Originality: The originality of the article is the concept of a "short guide" to writing professional and scientific papers.

Limitations/Future Research: Further research needs to go towards more in-depth approaches and techniques of research methods and the writing of professional and scientific papers.

Keywords: Qualitative methods, quantitative methods, APA, IMRaD, article, monograph.

Copyright (c) Franc BRCAR; Annmarie GORENC ZORAN

Creative Commons License

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.